

mental Panel on Climate Change, Chapters 10 and 14. Cambridge Univ. Press, Cambridge, England (1996).

4. Schneider, S.H.; Gleick, P.H.; & Mearns, L. Prospects for Climate Change. Climate Change and US Water Resources (P. Waggoner, editor). John Wiley & Sons, New York (1990).

5. Mimikou, M.A. & Kouvopoulos, Y.S. Regional Climate Change Impacts. I: Impacts on Water Resources. Hydrolog. Sci. Jour., 36:3:247 (1991).

Получено 20.03.2001

УДК 504.4.06(1/9)

А.В.ГРИЦЕНКО, д-р геогр. наук, Ю.С.КОВАЛЬОВА

УкрНДІЕП, м. Харків

СТРУКТУРА МОНІТОРИНГУ ВОД ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Діяльність суб'єктів моніторингу вод у Харківській області не передбачає їх тісної взаємодії між собою, тому для виконання завдання відтворення водних об'єктів області необхідно розробити і впровадити систему моніторингу вод з включенням всіх суб'єктів у локальну комп'ютерну мережу.

Виходячи з концепції сталого розвитку Харківського регіону, обласний моніторинг вод вирішує завдання відтворення його водних ресурсів. До суб'єктів моніторингу вод області належать такі організації: Держуправління екоресурсів у Харківській області, обласна, міські й районні санітарно-епідеміологічні станції, Харківський обласний центр з гідрометеорології, Харківське державне виробничо-експлуатаційне управління комплексного використання водних ресурсів, Харківське виробниче управління з меліорації і водного господарства, Харківська обласна державна проектно-пошукова станція хімізації сільського господарства, Харківська комплексна гідрогеологічна та інженерно-геологічна партія.

Структура взаємодії суб'єктів моніторингу Харківської області наведена на рисунку. Головні функціональні завдання вказаних організацій у сфері контролю та управління станом водних ресурсів Харківської області такі:

1. Держуправління екоресурсів у Харківській області: реалізація державної політики в галузі охорони водних ресурсів, їхнього раціонального використання та відтворення, попередження наслідків негативного впливу господарської діяльності і їх ліквідації; державний контроль за дотриманням вимог водоохоронного законодавства всіма суб'єктами господарської діяльності, громадянами України, іноземними юридичними і фізичними особами; інформування населення про екологічний стан водного середовища.

2. Обласна, міські й районні санітарно-епідеміологічні станції:

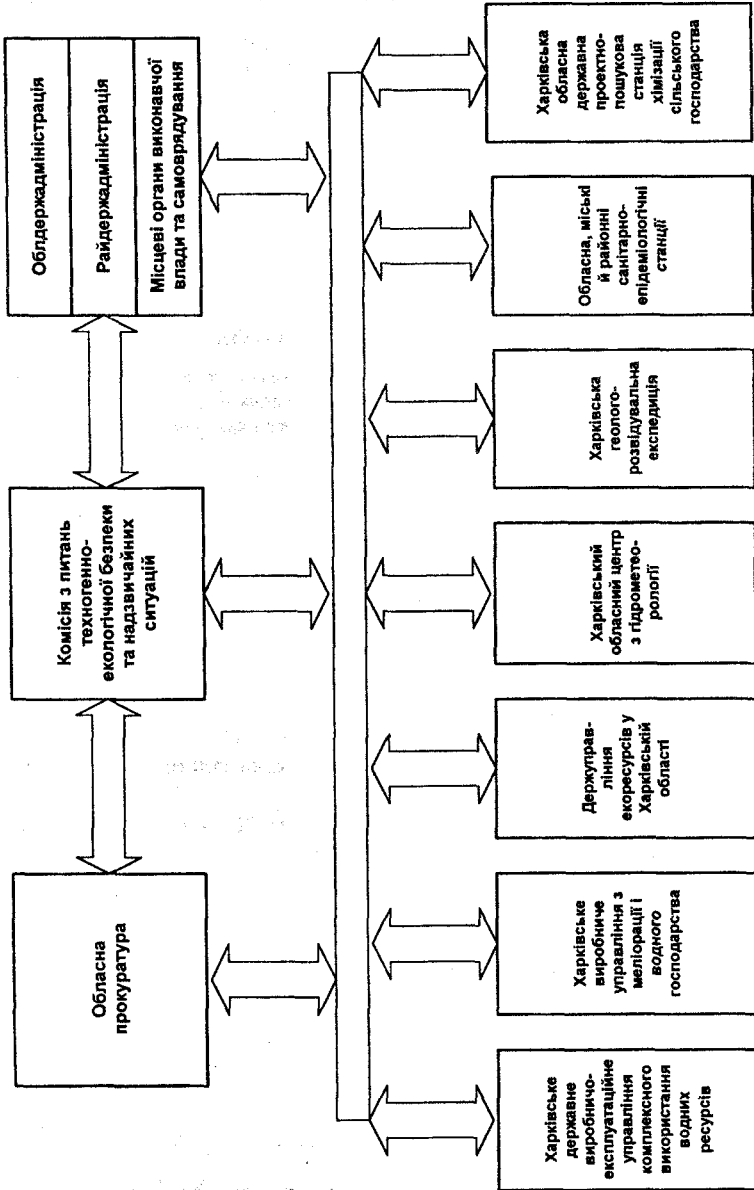

Схема взаємодії суб'єктів системи моніторингу водних ресурсів Харківської області

контроль якості вод джерел господарсько-питного призначення, поверхневих вод суші в місцях відпочинку населення, санітарно-курортних зонах; контроль якості питної води в централізованих мережах водопостачання міст та питних свердловин; державний контроль за дотриманням вимог водоохоронного законодавства.

3. Харківський обласний центр з гідрометеорології: проведення систематичних спостережень за режимом природних вод, складом і рівнем забруднення річкових вод і його наслідками; збір, оперативна обробка, аналіз і доведення результатів спостережень; попередження та оповіщення про погрозу і виникнення високих рівнів забруднення водного середовища.

4. Харківське державне виробничо-експлуатаційне управління комплексного використання водних ресурсів: здійснення радіологічного і гідротехнічного контролю якості вод у водогосподарських системах комплексного призначення (річках, водоймищах, каналах), системах міжгалузевого і сільськогосподарського водопостачання (канали, зрошувальні системи); визначення впливу стічних вод на якість водних об'єктів, що використовуються для потреб народного господарства; систематизація і узагальнення даних про якісний склад вод, підготовка звітів з цих питань; узгодження дозволів на водокористування і затвердження фактичних показників водокористування і водовідведення водокористувачів.

5. Харківське виробниче управління з меліорації і водного господарства: контроль глибини залягання та мінералізації ґрунтових вод меліорованих і частково прилягаючих до них земель; глибину залягання ґрунтових вод в сільських населених пунктах.

6. Харківська обласна державна проектно-пошукова станція хімізації сільського господарства: радіологічний контроль поверхневих вод, питної води.

7. Харківська комплексна гідргеологічна та інженерно-геологічна партія: спостереження за рівнем підземних вод (свердловини режимних мереж); контроль якості води із свердловин водоносних горизонтів режимної мережі.

Вказані організації не об'єднані в єдину систему, тому існуючий моніторинг вод не забезпечує міцний інформаційний зв'язок між ними. Це створює проблеми в їх діяльності, знижує якість одержаних результатів і, в решті решт, – якість прийнятих самими суб'єктами моніторингу і облдержадміністрацією оперативних рішень.

Створення системи моніторингу вод передбачає узгодженість нормативно-правового й організаційно-методичного, сумісність технічного, інформаційного і програмного забезпечення, своєчасність

отримання, комплексність обробки та використання екологічної інформації, її об'єктивність та оперативність доведення до органів державної влади, місцевого самоврядування, громадських організацій і засобів масової інформації. Системне функціонування передбачає також об'єднання всіх суб'єктів моніторингу в комп'ютерну мережу з єдиним інформаційно-аналітичним центром. Автоматизація більшості процесів моніторингу, впорядкування інформаційних потоків, розробка баз даних з використанням сучасних новітніх технологій забезпечать швидкість та якість результатів роботи.

Таким чином, розробка і впровадження системної організації вказаних суб'єктів зроблять функціонування моніторингу вод Харківської області ефективним та досконалим.

Отримано 25.04.2001

УДК 628.1.147

В.А.ПАВЛОВ, Н.Н.ПЕРЕМЕТЧИК

Днепропетровский горсовет

В.А.ИЩЕНКО, В.П.КОЛОТЕНКО

Институт проблем природопользования и экологии НАН Украины, г.Киев

ПРОБЛЕМЫ ОБЕСПЕЧЕНИЯ НАСЕЛЕНИЯ ЧИСТОЙ ПИТЬЕВОЙ ВОДОЙ

Приводятся основные направления решения проблемы обеспечения населения чистой питьевой водой, различных способов ее доочистки, в том числе серебрение.

Река Днепр – главная водная артерия Украины, значение которой трудно переоценить для населения, проживающего на его берегах или в непосредственной близости и использующего днепровскую воду для хозяйственных нужд и в качестве источника питьевой воды.

Чрезмерная антропогенная нагрузка, усугубленная последствиями Чернобыльской катастрофы, нарушила природное равновесие в большинстве экосистем, в том числе в бассейне р.Днепра. Качественный состав воды в Днепре заметно ухудшился. В связи с этим для большинства населенных пунктов и мегаполиса Днепропетровска, где проживает 1136 тыс. человек, возникла острая проблема обеспечения населения чистой питьевой водой.

Водоснабжение Днепропетровска осуществляется от четырех водозаборов: трех городских и одного районного, берущего воду из Днепродзержинского водохранилища.

Мощности насосно-фильтрационных станций недостаточны, постоянно работают с перегрузкой. Один городской водозабор построен